

Громадяни, які взаємодіють із системами ШІ (включаючи навички роботи з даними, етичні аспекти).

Нові технології, такі як Інтернет речей.

Питання екологічної стійкості (наприклад, ресурси, що споживаються ІКТ).

Нові контексти, наприклад віддалена робота та гібридна робота.

Щоб проілюструвати актуальні сучасні теми, у DigComp 2.2 додано по 10-15 прикладів для кожної з 21 цифрової компетентності.

Корисними є ресурси Рамки: DigComp в освіті та навчанні за допомогою обміну 38 практиками, DigComp для працевлаштування та зайнятості шляхом обміну 9 практиками. DigComp на роботі направлено на підтримку посередників на ринку праці в їх діях з розвитку цифрових навичок у контексті працевлаштування та зайнятості.

Список використаних джерел

1. DigComp. European Commission. URL: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp_en.

*Іванова С. М., к.пед.н., ст. дослідник
Інститут цифровізації освіти Національної
академії педагогічних наук України, Київ*

ВІД ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ДО ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

В реаліях сьогодення з'являється багато нових понять і категорій для осмислення процесів, що відбуваються, та визначення напрямів подальшого розвитку суспільства: «цифрове суспільство», «цифровий уряд», «цифрова економіка», «цифрове громадянство» та ін. У рамках цього тренду відбувається трансформація поняття «цифрова грамотність» у «цифрову компетентність».

Існує тісний зв'язок між цифровою компетентністю та цифровою грамотністю, але іноді їх згадують разом, хоча вони мають різне значення. Існують регіональні відмінності у посиланні на ці концепції: дослідження цифрової компетентності часто проводяться в європейських країнах за межами Великобританії, тоді як дослідження цифрової грамотності проводяться в англomовних країнах [1]. Однак у деяких країнах через певні причини, наприклад через переклад, різниця між цифровою компетентністю та цифровою грамотністю розмита [2].

Цифрова компетентність часто використовується, щоб вказати на навички, якими повинні володіти люди в сучасному суспільстві. А цифрова грамотність описується як інтеграція комп'ютерної грамотності, інформаційної грамотності, медіаграмотності [3].

Протягом десятиліть було проведено багато досліджень щодо цифрової компетентності та цифрової грамотності. Є дослідження, які акцентували увагу на концепції цифрової компетентності та її зв'язок із цифровою грамотністю [1]. Деякі вчені досліджували цифрову компетентність без визначення освітніх установок. Огляд, проведений Ф. Петтерсоном [4], висвітлив питання щодо цифрової компетентності, які були вирішені протягом останнього десятиліття з точки зору політики, організаційної інфраструктури, стратегічного лідерства, а також викладачів та їх практики викладання в різних освітніх контекстах. Автори роботи [5] здійснили огляд цифрової компетентності студентів університету, визначивши найбільш часто використовувані терміни. Незважаючи на те, що ці дослідження пропонують різні погляди на знання цифрових компетенцій, важко отримати повну картину характеристики цифрової компетентності викладачів і студентів у контексті вищої освіти.

Виникнення поняття «цифрова грамотність» традиційно пов'язують з ім'ям американського вченого та журналіста П. Гілстера, автора монографії «Цифрова грамотність», яка опублікована у 1997 р. Згідно з одним із самих поширених визначень «цифрова грамотність – це вміння розуміти та використовувати інформацію, надану у безлічі різноманітних форматів та широкого кола джерел за допомогою комп'ютерів». Таким чином, цифрову грамотність можна розглядати як знання, вміння та навички у сфері інформаційних технологій, що охоплюють різні компетенції – комунікаційні, інформаційні, креативні, інноваційні, соціальні та ін.

А. Феррарі у доповіді від Європейської Комісії визначив цифрову компетентність як «набір знань, навичок, установок, здібностей, стратегій і обізнаності, які необхідні при використанні ІКТ і цифрових медіа для виконання завдань; вирішення проблем; спілкування; управління інформацією; співпраці; створення контенту; для розвитку знань, ефективно, дієво, доречно, критично, творчо, автономно, гнучко, етично, рефлексивно для роботи, відпочинку, навчання, спілкування, споживання та розширення можливостей» [6].

Важливою відмінністю цифрової компетентності від цифрової грамотності є включення компоненту мотивації та відповідальності, що визначають, у тому числі, соціальну спрямованість цифрової компетентності.

Список використаних джерел

1. Spante M., Hashemi S. S., Lundin M., Algers A. *Digital competence and digital literacy in higher education research: Systematic review of concept use. Cogent Education*, 2018. № 5 (1). URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/2331186X.2018.1519143>.
2. Madsen S. S., Thorvaldsen S., Archard S. *Teacher educators' perceptions of working with digital technologies. Nordic Journal of Digital Literacy*, 2018. № 13. P. 177-196. URL: <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.1891-943x-2018-03-04>.
3. Paynton S. *Developing digital literacies: Briefing paper. JISC*. 2012. URL: https://scholar.google.com/scholar_lookup?title=Developing%20digital%20literacies%3A%20Briefing%20paper&author=S.%20Paynton&publication_year=2012.
4. Pettersson F. *On the issues of digital competence in educational contexts—a review of literature. Education and Information Technologies*, 2018. № 23 (3). URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10639-017-9649-3>.
5. S'anchez-Caball'e A., Gisbert-Cervera M., Esteve-Mon F. *The digital competence of university students: A systematic literature review. Aloma*, 2020. № 38 (1). URL: <http://www.revistaaloma.net/index.php/aloma/article/view/388>.
6. Ferrari A. *Digcomp: A framework for developing and understanding digital competence in Europe*. 2013. URL: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC83167/lb-na-26035-enn.pdf>.

Луценко Г. В., д. пед. н., доцент

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Черкаси

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ SCRUMBAN У НАВЧАННІ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОЄКТНОЇ РОБОТИ

У сучасних освітніх програмах підготовки студентів інформатичного й інженерного профілю значна увага надається формуванню навичок проєктного менеджменту, комунікації та співпраці. У Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького студенти спеціальностей 174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка і 014.09 Середня освіта (Інформатика) опановують дисципліну «Технологія проєктної роботи», наповнення якої передбачає вивчення актуальних підходів управління проєктами і відповідних програмних сервісів.